

Nieuwsbrief ProDemos

nummer 1 | 2022

p. 6-7 | De gemeenteraadsverkiezingen 2022 komen eraan! Ben jij al helemaal op de hoogte? Lees alles over onze activiteiten en voorbereidingen in deze eerste editie van onze nieuwsbrief in 2022.

p. 3
Achter de
schermen bij
55 StemWijzers

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

In dit nummer

Deze verkiezingsspecial van onze nieuwsbrief staat in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen die dit jaar op 16 maart 2022 plaatsvinden. We geven je een kijkje achter de schermen bij het maken van de StemWijzers en geven een overzicht van alle projecten waar wij de afgelopen tijd mee bezig zijn geweest.

- p. 2 | Nieuwtjes
- p. 4 | Burgerschap in de breedte: interview met Fritzi Reijerman
- p. 6 | Verkiezingsproducten en -activiteiten ProDemos
- p. 8 | Docentendag 2022

Verkiezingsfestivals van start

Tot aan de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart organiseert ProDemos samen met de Nationale Jeugdraad (NJR) Verkiezingsfestivals op tien mbo's verspreid door heel Nederland. Het doel is mbo-studenten te informeren over de verkiezingen en hen te motiveren om te gaan stemmen. Veel mbo-studenten mogen namelijk voor

de eerste keer gebruikmaken van hun stemrecht. Tijdens het eendaagse festival worden er verschillende activiteiten aangeboden op school: een workshop over invloed uitoefenen, vraaggesprekken met politici en laagdrempelige en feestelijke activiteiten in de kantine of de aula. Samen vieren we de democratie!

Jaarplan 2022 & Strategisch Plan 2022–2026

Op 15 november hebben we het Jaarplan 2022, de bijbehorende begroting en het Strategisch Plan 2022–2026 ingediend bij onze subsidieverstrekkers. Het Jaarplan 2022 is een transitieplan. Waar het jaarplan voorheen was opgebouwd per afdeling, is dat vanaf nu per doel en doelgroep van onze projecten. Dit weerspiegelt een omschakeling naar een nieuwe manier van (programmatisch) werken, die we in 2021 al zijn gestart en die we in 2022 verder uitwerken.

Het Jaarplan 2022 en het Strategisch Plan 2022–2026 zijn te bekijken op prodemos.nl/jaarplan

StemWijzer in recordaantal gemeenten

Meer gemeenten dan ooit maken bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 gebruik van de StemWijzer. Stemgerechtigden van 55 gemeenten kunnen deze keer de stemhulp gebruiken om hun keuze te maken. Bij de vorige raadsverkiezingen, in 2018, waren dat er nog 44.

De StemWijzer geeft inzicht in de onderwerpen die spelen bij de verkiezingen en in de standpunten van de politieke partijen over die onderwerpen. Aan de hand van ca. 30 stellingen kunnen kiezers hun eigen mening vergelijken met die van de partijen. Zo zien zij welke partij het best bij hun standpunten past. Op deze manier helpt de StemWijzer veel mensen bij het maken van hun stemkeuze, vooral ook mensen die nog niet zo goed op de hoogte zijn van gemeentelijke onderwerpen, partijen en standpunten, en die anders wellicht niet zouden gaan stemmen.

De StemWijzer die voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2021 werd gemaakt, werd bijna 8 miljoen keer ingevuld. De StemWijzers voor de gemeenteraadsverkiezingen staan nu live op stemwijzer.nl

Tweede aflevering 'Het Kamergesprek' De regeringsverklaring van Rutte IV

Maandag 10 januari stonden de nieuwe ministers van kabinet Rutte IV, na de langste Nederlandse formatie ooit, met de koning op het bordes. De week daarop debatteerde de Tweede Kamer over de regeringsverklaring. Tijdens dit debat wordt formeel vastgesteld of de nieuwe regering het vertrouwen van een meerderheid van de Tweede Kamer geniet.

Presentator Kemal Rijken leidde op 20 januari een nabespreking van dit debat, met panelleden Sheila Sitalsing, Chris Aalberts, Roderik Rekker en Sarah Gagastein in het programma 'Het Kamergesprek'. Tijdens de uitzending

bespraken zij wat een regeringsverklaring precies is en wat er opviel tijdens het debat.

Kijk de aflevering nu terug op prodemos.nl/hetkamergesprek

Verkiezingsinterview

55 StemWijzers staan online 'Het is écht maatwerk'

De StemWijzers voor de gemeenteraadsverkiezingen staan weer online. Inwoners van maar liefst 55 gemeenten kunnen zo hun standpunten vergelijken met die van politieke partijen die meedoen aan de lokale verkiezingen. Hiervoor moesten er 55 unieke StemWijzers ontwikkeld worden. Anne, Robin en Sandra werkten hieraan mee en vertellen erover.

ANNE VALKERING
Accountmanager bij
de StemWijzer

'Het is bijzonder hoeveel tijd en energie er wordt gestoken in iedere StemWijzer per gemeente. Het is écht maatwerk. Als accountmanager ben ik het eerste aanspreekpunt voor de gemeente en heb ik veel contact met deelnemende politieke partijen. Ook ben ik betrokken bij de keuze voor de 30 stellingen die uiteindelijk in de StemWijzer worden opgenomen. De partijen hebben in workshops kunnen aangeven wat er speelt in hun gemeente en wat zij belangrijk vinden voor hun inwoners. Dit wordt meegenomen bij het formuleren van stellingen. Het was leuk om al die mensen zo betrokken te zien bij hun gemeente.'

ROBIN OUWERKERK
Redacteur bij de StemWijzer

'Als redacteur verdiep ik me in welke thema's er spelen binnen een gemeente en wat partijen hierover zeggen in hun verkiezingsprogramma's. Ik zoek dan naar verschillen tussen partijen waarvan je denkt: dit doet ertoe. Het is belangrijk om in de StemWijzer een balans terug te zien van stellingen van zowel linkse als rechtse partijen. Onderwerpen zoals wonen, klimaatmaatregelen en veiligheid op straat kwamen vaak terug. Het leukst vind ik stellingen waarin meerdere thema's samenkomen. Er is bijvoorbeeld een stelling over het verbieden van bladblazers. Deze stelling raakt aan thema's zoals geluidsoverlast, impact op biodiversiteit en een veilige en opgeruimde gemeente.'

SANDRA BOERSMA
Eindredacteur bij
de StemWijzer

'Voor de Tweede Kamerverkiezingen vorig jaar maakten we één StemWijzer en nu, voor de gemeenteraadsverkiezingen, zijn dat er 55. Dat is dus flink meer werk. Ik kijk als eindredacteur mee met de redacteurs bij het formuleren van de stellingen. Ik let daarbij voornamelijk op het taalgebruik. Een stelling is perfect als hij begrijpelijk is, een echt meningsverschil weergeeft tussen de politieke partijen, recht doet aan de situatie en relevant is voor de gemeente. Waar nodig zorg ik voor extra uitleg bij moeilijke woorden. We steken er veel tijd en energie in om een kwalitatief goede StemWijzer te maken.'

FOTO: ANNEMIEK KOOL

Burgerschap in de breedte

Les over de democratische rechtsstaat voor de opleiding Productie Podiumkunsten

Fritzi Reijerman is sinds enkele jaren docent aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Ze doceert daar het vak 'De Democratische Rechtsstaat' aan tweedejaarsstudenten van de opleiding Productie Podiumkunsten. Wij spraken met Fritzi over haar werk en waarom het zo belangrijk is om basiskennis te hebben van de democratische rechtsstaat.

Kun je iets vertellen over het vak ‘De Democratische Rechtsstaat’ dat je doceert?

Natuurlijk. Het vak geef ik aan de tweedejaarsstudenten van de opleiding Productie Podiumkunsten. Het vak is grofweg op te delen in twee delen: ten eerste breng ik de studenten de basisbegrippen bij zoals democratie, rechtsstaat, burgerparticipatie enzovoort. Vaak laat ik ze voorafgaand aan een les een essay schrijven over het onderwerp dat we gaan bespreken, zonder dat ze informatie mogen opzoeken. Zo zie ik wat ze al weten over een onderwerp en zetten studenten al wat eerste denkstappen. Daarna reflecteren we gezamenlijk op die begrippen aan de hand van andere wetenschappen, bijvoorbeeld sociologie of psychologie. Studenten leren vooral wie zij zijn in het grotere plaatje van de maatschappij, welke aannames zij daarover hebben en wat voor vraagtekens ze daarbij zouden kunnen plaatsen.

De studenten doen een creatieve opleiding, waarom is het belangrijk dat zij dit vak ook krijgen?

De studenten krijgen inderdaad veel creatief en praktisch onderwijs over licht en geluid of dramaturgie, maar ook over subsidieaanvragen doen of leren hoe je een theatrale ervaring maakt. Na hun opleiding gaan zij theater maken samen met regisseurs en acteurs. De theaterstukken waar ze dan aan werken reflecteren regelmatig op de maatschappij. Om dat te kunnen doen moet je wel weten hoe die maatschappij in elkaar zit. Dus hoe is de staatsinrichting, wat zijn de grondbeginselen en wat voor vragen of kritiek zou je daarbij kunnen hebben?

‘Het belangrijkste vind ik dat studenten hebben geleerd zich comfortabel genoeg te voelen om met mensen in gesprek te gaan.’

Vaak zijn ze na de les over de staatsinrichting helemaal overdonderd. Best opmerkelijk. Naar mijn idee is dit precies wat je in de lessen maatschappijleer op de middelbare school al moet hebben gehad. Er zijn flinke verschillen tussen de studenten wat betreft hun basiskennis. Dat heeft niet noodzakelijkerwijs iets te maken met hun onderwijsniveau – bij de opleiding Productie Podiumkunsten starten leerlingen van havo, vwo en mbo – maar simpelweg met de school waar ze op hebben gezeten. Het leren van de basisbegrippen en structuren is niet voor iedereen vanzelfsprekende kost op de middelbare school, helaas. Des te belangrijker dat er op deze opleiding aandacht voor is.

Hoe reageren studenten op het vak?

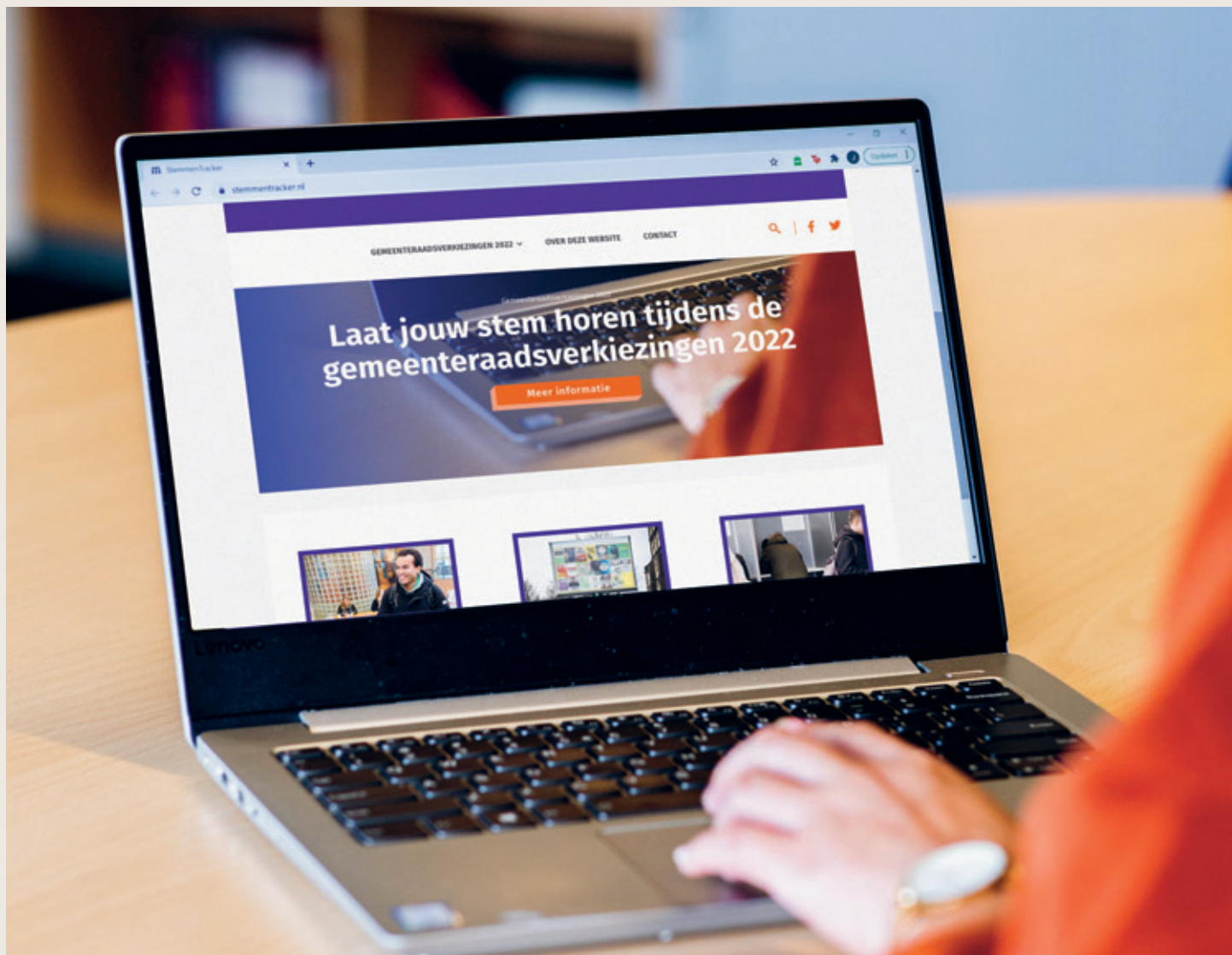
Het voordeel van dat we met zo’n kleine groep zijn – op dit moment zijn er 12 tweedejaarsstudenten die deze opleiding volgen – is dat er veel ruimte is om zelf met het onderwerp aan de slag te gaan. Het vak biedt de studenten de gelegenheid om na te denken over de samenleving waarin ze leven. De meesten vinden dat volgens mij interessant. Ook omdat het zo’n afwisseling is ten opzichte van de rest van het onderwijs dat ze krijgen. En als je hun leeftijd hebt – tussen de 18 en 22 jaar – dan zit je precies in een fase waarin je ook echt zelf gaat deelnemen aan de democratie

en aan de rechtsstaat. Veel meer dan daarvoor.

Als de studenten het vak hebben afgerond, wat hoop je dan dat zij hebben geleerd?

Ik hoop dat ze dan genoeg bagage hebben om goede vragen te stellen bij de manier waarop wij de democratische rechtsstaat hebben vormgegeven. Tegelijkertijd hoop ik dat ze vertrouwen in onze democratische rechtsstaat krijgen. Ik hoop dat ze het nieuws kunnen volgen en weten wat het betekent om een goed functionerende burger te zijn. Daarbij vind ik het belangrijk dat ze hun mondelinge en schriftelijke vaardigheden ontwikkelen, dus daar oefenen we veel mee.

Maar het belangrijkste vind ik dat ze hebben geleerd zich comfortabel genoeg te voelen om met mensen in gesprek te gaan, vragen te stellen en dat ze niet meer zomaar dingen roepen. Ik merk als docent dat er de afgelopen jaren een hele grote neiging is tot altijd maar je mening uiten en dat je overal iets van moet vinden. Wat mij betreft zou het ‘niet-weten’ een grotere positie moeten krijgen. Zeker als het aankomt op grote maatschappelijke vraagstukken. Soms moet je gewoon zeggen ‘ik weet het antwoord niet, wat denk jij?’ of er samen over nadenken. Ik hoop dat studenten leren durven het niet te weten, en dat ze tegelijkertijd (samen) proberen het wel te weten.

Verkiezingsmateriaal

Verkiezingsmateriaal en -activiteiten ProDemos

De afgelopen maanden hebben wij hard gewerkt aan ons verkiezingsmateriaal en -activiteiten voor de gemeenteraadsverkiezingen 2022. We vinden het belangrijk dat alle kiezers goed voorbereid en met vertrouwen naar de stembus gaan. Bekijk hier een greep uit ons aanbod.

Verkiezingswebsite

Nieuw!

Alle 55 gemeenten die dit jaar kozen voor een StemWijzer kregen een nieuwe extra optie: een gratis verkiezingswebsite. Op deze website staat basisinformatie rondom de verkiezingen. Welke partijen doen er mee? Wat moet je doen als je je stempas kwijt bent? En wat is blanco stemmen? Antwoorden op deze vragen en meer zijn er allemaal te vinden.

Daarnaast is de website uitgerust met een interactieve plattegrond

van de Open State Foundation waarop alle stembureaus staan aangegeven. Ook is de Verkiezingskrant in gewone taal te raadplegen en zijn er uitlegfilmpjes over de gemeenteraadsverkiezingen.

Voor kiezers waarvan de gemeente geen verkiezingswebsite heeft, heeft ProDemos een algemene verkiezingswebsite gemaakt.

Raadpleeg deze via verkiezingen.stemwijzer.nl

Scholierenverkiezingen

De volwassenen moeten nog even wachten, maar middelbare scholieren en mbo-studenten mogen de aankomende tweeënhalve week al stemmen tijdens de Scholierenverkiezingen! Het is altijd interessant om zo te ontdekken hoe de jongeren tegen de politieke partijen aankijken. Bovendien: door nu mee te doen aan deze schaduwverkiezingen, oefenen ze met het stemproces en zijn ze goed voorbereid wanneer zij écht mogen stemmen. Wist je dat mensen die de eerste keer dat ze mogen stemmen ook daadwerkelijk gaan

stemmen, dit vaak de rest van hun leven blijven doen? Het activeren en voorlichten van jongeren loont dus echt!

Ben jij docent en wil je graag de Scholierenverkiezingen organiseren op jouw school, of voor jouw klassen? Het is nog niet te laat! Je kunt je klas(sen) gratis inschrijven op www.scholierenverkiezingen.nl. Hier vind je ook een docentenhandleiding met verdere instructies. De uitslag moet uiterlijk 15 maart 2022 bij ons zijn ingeleverd.

Podcast De RaadsWijzer

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen kun je luisteren naar onze nieuwe podcast *De RaadsWijzer*. In deze zedelijke podcastserie bespreekt presentator Marcel Bamberg met verschillende ervaringsdeskundigen hoe je actief wordt in de lokale politiek, wat je moet doen om een plek op de kandidatenlijst te bemachtigen en wat er nodig is voor een succesvolle campagne. Leuk voor als je politieke ambities hebt of als je meer wilt weten over de lokale politiek.

De RaadsWijzer is sinds 9 februari wekelijks te beluisteren in jouw favoriete podcastapp.

Lees meer op prodemos.nl/raadswijzer

Stem jij ook?

'Stem jij ook?' is een project van ProDemos waarmee wij mensen met een lichte verstandelijke beperking (LVB) politiek bewust maken en hen leren gebruik te maken van hun stemrecht. Op stemjijook.nl bieden we informatie over de verkiezingen en uitleg over het stemmen. Dit gebeurt aan de hand van duidelijke filmpjes en plaatjes en goed te begrijpen teksten.

Verkiezingskrant in gewone taal weer beschikbaar

1,9 miljoen Nederlanders hebben moeite met lezen en schrijven. Speciaal voor hen heeft ProDemos een **Verkiezingskrant in gewone taal** ontwikkeld. In deze krant staat in begrijpelijke taal uitgelegd waar de gemeenteraadsverkiezingen over gaan, hoe stemmen werkt en wat de gemeenteraad doet. ProDemos heeft de verkiezingskrant ontwikkeld in samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven en Stichting Makkelijk Lezen.

Wil je meer informatie over de verkiezingskrant of exemplaren bestellen? Ga naar prodemos.nl/verkiezingskrant.

STEM-website voor (v)mbo, havo en vwo

Vorig jaar brachten we tijdens de Tweede Kamerverkiezingen nog het papieren scholierenmagazine STEM uit. De afgelopen maanden hebben we hard gewerkt om dit magazine om te zetten in een zo mogelijk nóg aantrekkelijkere STEM-website! Milieuvriendelijker en voor alle leerlingen en studenten in heel Nederland te raadplegen.

Op de website staan interviews met raadsleden, quizen en casussen waarin jongeren zelf de gemeenteraad vormen en besluiten nemen in het fictieve Raadsdorp. Zo leren ze op een leuke en actieve manier wat het werk als raadslid inhoudt. Nieuwsgierig geworden? Bezoek de website via stem.prodemos.nl.

Op de hoogte blijven van onze activiteiten en evenementen? Meld je dan aan voor onze maandelijkse digitale nieuwsbrief. prodemos.nl/nieuwsbrief

Docentendag Maatschappijleer verplaatst naar donderdag 16 juni 2022

Ben je docent maatschappijleer, -kunde, -wetenschappen of burgerschap? Meld je dan aan voor onze jaarlijkse Docentendag Maatschappijleer! Je kunt die dag allerlei workshops, lezingen en excursies volgen op jouw vakgebied. Daarnaast kun je nieuwe lesmaterialen en programma's ontdekken op de

informatiemarkt, en ervaringen uitwisselen met andere docenten tijdens de inloop, lunch en borrel. Normaal gesproken vindt deze dag in februari plaats. Dit jaar hebben ProDemos en de NVLM vanwege de onzekere situatie rondom corona besloten de Docentendag en -avond te verplaatsen naar

woensdag 15 juni (Docentenavond) en donderdag 16 juni 2022 (Docentendag).

Rond half maart gaan de inschrijvingen open. We hopen je te zien op 16 juni!

prodemos.nl/docentendag

ProDemos legt uit wat de spelregels zijn van de democratie en rechtsstaat en laat zien wat je zelf kunt doen om invloed uit te oefenen – in de gemeente, het waterschap, de provincie, het land en Europa.

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

Deze nieuwsbrief is een uitgave van ProDemos en verschijnt 5x per jaar. Abonneer je gratis op prodemos.nl/nieuwsbrief

Redactie
Afdeling Marketing & Communicatie

Basisontwerp
Studio Duel

Fotografie
Bart van Vliet

Lay-out
Puntspatie [bno]

Druk
Bendion Mailsupport BV

ProDemos
Hofweg 1H
2511 AA Den Haag

(070) 757 02 00
info@prodemos.nl
www.prodemos.nl

Wil je de nieuwsbrief niet meer ontvangen? Mail dan je naam en adres naar info@prodemos.nl.